

Merknad fra faggruppemedlem Lillan Støen (Taternes landsforening)

Kulturdirektoratet skriver under *Sak 2 Medvirkning* i innkallingen til dette møtet: "Det er igangsatt en prosess for å videreutvikle strukturen for medvirkning."

En struktur kan nok rent teoretisk tenkes å kunne videreutvikles, men i det norske samfunnet gjelder likevel visse allmenne prinsipper som må kunne tas for gitt. At et forum skal være demokratisk, at møtereferater skal være sannferdige, er nettopp slike prinsipper. Graden av medvirkning, dvs. medvirkningens innhold, er derimot et materielt spørsmål. Et ords betydning kan alltid diskuteres. Men når vi ser på Kulturdirektoratets tilnærming til spørsmålet struktur, er vi derimot godt over i saksbehandlingsregler. Disse tøyes.

I *Notat om faggruppens medvirkning i søknadsbehandlingen* denne runden heter det: "Vi legger opp til muntlig dialog på møtet, vi forventer ikke skriftlige innspill i denne runden."

Direktoratet legger altså opp til at det ikke skal presenteres noe skriftlig fra faggruppa, hverken på møtet eller "i denne runden". Når vi snakker om "noe skriftlig", er ikke selve skrivingen det sentrale, men presisjonen, konkretiseringen og etterprøvhetsen som en gjennomtenkt, skriftlig fremstilling innebærer. Altså å skape forutsetninger for å gjøre deltakelsen i faggruppa håndterbar og begripelig.

Under punktet *Saksbehandling* i notatet "Forslag til medvirkning i tilskuddsforvaltning i Kulturdirektoratet" (epost 22. februar) heter det: "Alle faggruppemedlemmer som ønsker det, gir innspill enkeltvis eller som et kollegium." Men enten er faggruppa et kollegium eller så er den ikke. Faggruppa kan ikke ha to ulike strukturer. I et demokratisk kollegium skal selvsagt også individuelle meninger få komme til uttrykk. Det er annen sak, men det er nok ikke det Kulturdirektoratet her mener.

Direktoratet legger ikke opp til at faggruppa, hverken samlet eller medlemmene enkeltvis, skal komme frem til konklusjoner eller fokuserte standpunkt. Det skilles ikke mellom løse kommentarer og gjennomtenkte standpunkt. «Innspillene» fra medlemmene kan gis på møtene, men også individuelt over telefon. Hva faggruppa har ment, eller hva den enkelte medlem har ment, kommer knapt til syne i direktoratets møtereferater. Denne mangelen i saksbehandlingen kommer på spissen når vi stadig får en diskusjon mellom saksbehandlere og medlemmene om hva faggruppa egentlig kom frem til. Gjerne i vendinger som "forsto det slik", "oppfattet det som". Når direktoratets saksbehandlere må uttale seg slik, har de feilet i å skape en forståelig ramme for møtene og skrive ordentlig referat.

Opplegget gjør at ingenting av det faggruppemedlemmene sier eller hevder er deres organisasjons syn, forplikter. Et medlem kan si én ting på et møte, og det motsatte på neste. Det blir umulig å forholde seg til.

Aller minst kan de ulike "innspillene" identifiseres. Da blir det også umulig å ettergå habilitetsvurderingene. Som påpekt av Taternes landsforening på forrige møte, er den som

har det primære ansvaret for å vurdere en persons inhabilitet, personen selv. Noe som for øvrig ble kontant avvist av en av direktoratets saksbehandlere på møtet. For meg, derimot, forstås det som at det må være slik, ettersom det er personen selv som kjenner egen situasjon best, og ettersom personen ikke kan fraskrive seg ansvar fordi noe andre ikke sa noe. Altså et prosessuelt spørsmål, til forskjell fra det materielle spørsmålet – dvs. om personen rent faktisk er inhabil.

Noen konkrete eksempler:

Før faggruppemøtet 4. mars sendte direktoratet ut notatet "Forslag til medvirkning i tilskuddsforvaltning i Kulturdirektoratet" (epost 22. februar, nevnt over). Forslaget inneholdt to alternativer, som i korte trekk skilte seg på graden av involvering.

På møtet 4. mars var det ganske klart at faggruppa gikk inn for en mellomløsning. Det var i alle fall klart at faggruppa måtte ha innsyn i selve søknadene, slik alle andre har rett til. Likevel slik at man måtte være noe raus når det kom til hva som kunne forventes av innsats fra den enkelte medlem, ettersom dette var første gangen.

I innkallingen til møtet 16. april er det likevel første alternativ direktoratet legger til grunn. På epost 11. april fra direktoratet heter det attpåtil at det ikke var konsensus i gruppa på at det skal leveres innspill på enkeltsaker i denne runden. Det skulle i det minste være en innrømmelse av at det var *flertall* i gruppa om at det skulle leveres innspill på enkeltsaker i denne runden. Referat fra møtet 4. mars foreligger (ennå) ikke.

På et av de første møtene i faggruppa tok Taternes landsforening opp fremstillingen av faggruppas involvering i proposisjonen til statsbudsjettet for 2022 (Prop. 1 S (2021-2022)), hvor det under rubrikken "Prioriteringer 2022" het at direktoratet hadde laget en femårsplan "i samarbeid med" faggruppa. Det stemte ikke. På møtet meldte direktoratet at de skulle følge opp saken. Da Taternes landsforening tok opp saken på et senere møte, var det ingen fra direktoratet som husket saken. Som faggruppemedlemmer kunne vi selvsagt ha bedt direktoratet å føre inn merknadene i referatet, men det ville ikke akkurat ha vært en tillitserklæring. En slik fremgangsmåte blir også tungvint.

Kulturdirektoratets saksbehandling og fravær av struktur er tatt opp gjentatte ganger på faggruppemøtene. Jeg tror ikke at direktoratet driver på slik i andre faggrupper og råd. Det er heller ikke vanlig ellers i samfunnet. Jeg har tidligere varslet at jeg har vurdert å trekke meg fra faggruppa. Et medlem har allerede trukket seg. Faggruppen krever mye tid og ressurser, som jeg er beredt til å bruke, men som kanskje heller bør prioriteres der man har reel mulighet til å påvirke.